

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 020893 21 Кж 3
Бања Лука, 27.09.2022. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у Посебном вијећу за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављеном од судија Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог М. С. због три кривична дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. Кривичног закона Републике Српске и оптуженог Б. Ј. због кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама Републичког јавног тужилаштва - Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бањалука оптуженог М. С. и његовог браниоца адвоката З. Т. из М. и браниоца оптуженог Б. Ј. адвоката М. П. из Б. Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Б. Л., Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број... од 27.07.2021. године, након одржане сједнице вијећа у присуству републичког јавног тужиоца Горана Гламочанина, оптужених и њихових бранилаца, дана 27.09.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се као неосноване жалбе Републичког јавног тужилаштва - Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бањалука, оптуженог М. С. и браниоца оптуженог Б. Ј., док се дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог М. С., преиначава пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број... од 27.07.2021. године у правној оцјени дјела, тако што се радње оптуженог М. С. описане у тачкама 1., 2. и 3. изреке те пресуде, правно квалификују као продужено кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. Кривичног закона Републике Српске, за које дјело се оптужени М. С. на основу одредби члана 28., 32. став 1., 33. став 1., 37. став 1. и 42а. Кривичног закона Републике, осуђује на казну затвора у трајању од 2 (двије) године и 6 (шест) мјесецу, у коју му се урачунава вријеме проведено у притвору почев од 03.07.2017. године до 03.10.2017. године.

У преосталом дјелу, првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број... од 27.07.2021. године, оглашени су кривим: оптужени М. С. за три кривична дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), за која дјела су му утврђење казне затвора у трајању од по 1 (једне) године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 2 (двје) године и 6 (шест) мјесеци, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору и оптужени Б. Ј. због кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 9 (девет) мјесеци. Истом пресудом, на основу одредбе члана 56. став 1. тачка 3) и члана 60. став 1. и 2. КЗ РС, оптуженима је изречена мјера безбједности забране вршења позива, дјелатности или дужности и то забрана обављања послова државних службеника у државним органима којима је на основу закона или другог прописа донесеног на основу закона повјерено управљање имовином, у трајању од 3 (три) године од дана правоснажности те пресуде, с тим да се вријеме проведено у затвору не урачунава у вријеме трајања ове мјере. На основу одредбе члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту ЗКП РС), оштећени Г. Б. Л. је са имовинскоправним захтјевом упућен на парницу. На основу одредбе члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачке а) и е) ЗКП РС, оптужени су обавезани да солидарно надокнаде трошкове кривичног поступка у износу од 2.220,13 КМ (који трошкови се односе на трошкове приступа вјештака на главни претрес и трошкове вјештачења према трошковнику тужилаштва), те судски паушал у износу од по 300,00 КМ, у року од 15 дана од дана правоснажности те пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против те пресуде, жалбе су благовремено изјавили Републички јавни тужилац - Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, Бањалука (у даљем тексту тужилац) оптужени М. С. и његов бранилац адвокат З. Т. из Модриче и бранилац оптуженог Б. Ј., адвокат М. П. из Б. Л.

Жалба тужиоца изјављена је због одлуке о кривичним санкцијама, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи, тако што ће се оптуженом М. С. за свако од учињених кривичних дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС, описана под тачкама од 1., 2. и 3. изреке побијане пресуде, утврдити казна затвора у дужем временском трајању, а потом примјеном одредаба о изрицању јединствене казне за кривична дјела учињена у стицају, истом изрекле јединствене казна затвора у дужем временском трајању, те оптуженом Б. Ј., за кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС, описано под тачком 3. изреке побијане пресуде, такође изрекле казна затвора у дужем временском трајању.

Жалбе оптуженог М. С., његовог браниоца и браниоца оптуженог Б. Ј. изјављене су из свих жалбених основа. Приједлог жалбе оптуженог С. је да се побијана пресуда преиначи тако што ће се одбити оптужба, сходно одредби члана 297. тачка д) ЗКП РС или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Приједлог жалбе браниоца оптуженог С. је да се побија пресуда преиначи тако што ће се одбити оптужба, или да се овај оптужени ослободи од оптужбе или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење другом судији.

Бранилац оптуженог Ј., у жалби предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се иста преиначи тако што ће се овај оптужени ослободити од оптужбе.

У писменим одговорима на жалбу тужиоца, браниоци оптужених су предложили да се та жалба одбије као неоснована, док тужилац није подносио одговор на жалбе одбране.

У сједници Посебног вијећа за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала овог суда, оптужени С. и његов бранилац, као и бранилац оптуженог Ј. су изложили жалбе, остајући код свих приговора из жалби, као и приједлога, те су браниоци остали и код својих одговора на жалбу тужиоца. Оптужени су подржали излагање својих бранилаца. Тужилац је изложио своју жалбу, остајући у цијелости код навода и приједлога исте, те је предложио да се жалбе одбране одбију као неосноване.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговоре бранилаца оптужених на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалбе бранилаца оптужених, те жалба оптуженог С., указују на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачка к) и став 2. ЗКП РС. Жалба оптуженог С. указује и на битне повреде из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, те жалба његовог браниоца указује и на битне повреде из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Указује се на повреде права на одбрану, оспорава се законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности самој себи и њеним разлозима, а да су, у односу на одређене одлучне чињенице изостали ти разлози, првенствено они које се односе на оцјену противријечних доказа оптужбе и одбране, као и на неправилну примјену појединих одредаба процесног кривичног закона, које су по ставу ових жалби, биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде. Оспорава се и правилност оцјене доказа и тиме правилност чињеничне основе побијане пресуде, тврдњом да нема доказа да су оптужени починили кривична дјела за која се терете, а што је све за посљедицу, по ставу жалби, довело до повреде Кривичног закона. У дијелу одлуке о кривичној санкцији, у жалби браниоца оптуженог С., садржана је тврдња да је изречена казна престога одмјерена, указујући да првостепени суд није цијенио све олакшавајуће околности које се стичу на страни овог

оптуженог. Жалбом браниоца оптуженог С. оспорава се и одлука о изреченој мјери безбједности, тврдњом да није било законских услова за изрицање ове мјере.

Супротно приговорима из жалбе браниоца оптуженог М. С., због чињенице да је побијану пресуду донијело вијеће, а не судија појединац, првостепени суд није починио повреду кривичног поступка, нити повреду одредаба ЗКП РС. Наиме, кривични поступак се водио по оптужници, којом се оптуженом С., између осталог, стављало на терет извршење кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 4. у вези са ставом 3. КЗ РС, за које дјело је прописана казна затвора од двије до десет година и за које је сходно одредби члана 24. став 1. ЗКП РС, прописана надлежност вијећа састављеног од троје судија. Тек је на поновљеном претресу пред првостепеним судом, који је започео по првобитној оптужници, након извођења доказа, тужилац измијенио оптужницу, те је оптуженом ставио на терет кривична дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС, па је првостепени суд само наставио претрес пред судећим вијећем, пред којим се већ водио овај кривични поступак.

Неосновани су и жалбени приговори оптуженог М. С., којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. Наиме, свједоци Б. Б. и А. Г., нису свједоци који су свједочили под имунитетом, због чега, супротно наводима ове жалбе, није ни било потребно доношење одлуке о давању имунитета, те су њихови искази законити докази, на којима се може заснивати судска одлука.

Нису основани аргументи из жалби бранилаца оптужених и оптуженог С., изнесени у прилог тврдњи о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, у виду неразумљивости изреке пресуде, противријечности самој себи и њеним разлозима, те да пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама. Наиме, чињенични опис радњи извршења, онако како је дат у изреци побијане пресуде, потпуно је јасан и садржи опис реалне дјелатности оптужених, који одређује њихов психички однос према дјелу у цјелини, дакле и према посљедици. У тако датом чињеничном опису објективних радњи, јасно су уграђени и елементи свјести и воље (директни умишљај), те намјере оптужених да другима прибаве имовинску корист, што све заједно дефинише битне елементе бића кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС. Овако конципирана изрека, у свему је усклађена са разлозима датим у образложењу побијане пресуде о свим одлучним чињеницама, на којима је заснован закључак о кривици оптужених. Ради тога су неосновани аргументи из жалби бранилаца оптужених и оптуженог С. у прилог тврдњи да је изрека побијане пресуде неразумљива и противријечна разлозима, те да су изостали разлози о одлучним чињеницама и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Тако је у изреци побијане пресуде потпуно јасно описано да су оптужени прекорачили границе својих овлашћења, као један од облика радње извршења кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења и таква изрека, супротно жалбеним наводима одбране, није у супротности са разлозима

датим у образложењу побијане пресуде. Наиме, жалба браниоца оптуженог С. сматра да је побијана пресуда запала у контрадикторност, јер је у разлозима наведено да овај оптужени није предузимао поједине радње, а које је био у обавези да предузме, те с тим у вези, жалба сматра да се радње овог оптуженог могу посматрати само и евентуално као неизвршења службене дужности, а никако као прекорачење граница својих овлашћења. Супротно изнесеним жалбеним приговорима, побијана пресуда је дала разлоге управо за прекорачење границе својих овлашћења, као један од облика радње извршења предметног кривичног дјела. Наиме, прекорачење службене дужности представља поступање изван службеног овлашћења. У конкретном случају, оптужени М. С., у сва три случаја, није поступао у оквиру свог службеног овлашћења, већ је та овлашћења прекорачио, на начин што је у својству службеног лица, као замјеник правобраниоца Републике Српске у Сједишту замјеника Б. Л., поступајући супротно одредбама члана 1. став 1. и члана 19. став 2. Закона о Правобранилаштву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 16/05, 77/06, 119/08 и 78/11, у даљем тексту: Закон о правобранилаштву РС), као и члана 3., члана 4. став 1. и члана 7. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Правобранилаштву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 1/15), у законом остављеном року није уложио правно средство подношењем тужбе у управном спору пред надлежним судом (тачка 1. изреке побијане пресуде), односно у законом остављеном року није изјавио правни лијек–жалбу против рјешења донесеног у управном поступку, како би заштитио имовинска права и интересе Г. Б. Л., нити је о задримању првостепеног рјешења управе за... обавијестио Г. Б. Л. (тачка 2. изреке побијане пресуде), те су оптужени М. С. и Б. Ј. такође прекорачили своја овлашћења, сачинили и потписали захтјев за заказивање рочишта ради одрицања од тужбе и провођења поступка поравнања, па је М. С. дана 04.04.2016. године сачинио писмено овлашћење за Б. Ј. да може закључити судско поравнање у предмету тужиоца – противтуженог Г. Б. Л. против тужених ... школа Б. Л., Р. П., О. П. д.о.о. из Б. и туженог – противтужиоца Б. д.о.о. из Т., на начин да се одрекне тужбеног захтјева Г. Б. Л. као тужиоца, уз истовремено одрицање од противтужбеног захтјева туженог – противтужиоца Б. д.о.о. експорт-импорт Т., што је Ј. и учинио дана 05.04.2016. године на припремном рочишту код Основног суда у Бањалуци, одричући се тужбеног захтјева Г. Б. Л., истовремено се одричући и права на изјављивање жалбе по пресуди на основу одрицања, иако су обојца знали да нису тражили од Г. Б. Л. сагласност заступаног субјекта у односу на наведену правну радњу, те да се Г. Б. Л. претходно писмено изјаснио да тражи да се у законом предвиђеном року достави одговор на противтужбу (тачка 3. изреке побијане пресуде), нити су о предузетој радњи обавјестили Г. Б. Л.

Такође, супротно жалбеним наводима бранилаца оптужених и оптуженог С., начин на који су оцјењени докази, те образложени разлози у побијаној пресуди, у оцјени вјеродостојности противријечних доказа оптужбе и одбране, у смислу одредбе члана 304. став 7. истог ЗКП РС, обзиром на изнесени садржај анализе тих доказа и њихове оцјене, појединачно и у међусобној повезаности, како то обавезује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, не даје основа за жалбене тврдње да је, у оквиру принципа једнакости из одредбе члана 14. ЗКП РС, тужилачка страна стављена у повољнији положај у поступку и тиме почињена

битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Приговор из жалби одбране да је првостепени суд повриједио право на одбрану оптужених, те да је повриједио принцип једнакост у поступању, тврдњом да није оцјенио све доказе одбране, није основан. Наиме, одредба члана 6. став 1. ЕКЈП, обавезују судове да између осталог, образложе своје пресуде. Међутим, та обавеза не може бити схваћена да се у пресуди изнесу сви детаљи и дају одговори на сва постављена питања и изнесене аргументе. Европски суд за људска права у Стразбуру и Уставни суд Босне и Херцеговине су у бројним одлукама указали на то да судови имају одређено дискреционо право у вези с тим које ће аргументе и доказе прихватити у одређеном предмету, али истовремено имају обавезу да образложе своју одлуку тако што ће навести јасне и разумљиве разлоге на којима су ту одлуку засновали. У конкретном случају, у образложењу побијане пресуде исцрпно су побројани сви докази који су спроведени на главном претресу, те је детаљно наведено на којим доказима је пресуда заснивана и сви ти докази су брижљиво и савјесно оцјењени како појединачно, тако и у вези са другим доказима, дата су образложења и разлози због којих су ти докази прихваћени, а истовремено су анализирани и оцјењени и докази одбране у погледу одлучних чињеница. Овакво образложење не оставља утисак произвољности, због чега се не може прихватити ни тврдња из жалбе браниоца оптуженог С. да је првостепени суд повриједио право овог оптуженог на приступ суду, те да је прекршио принцип истине.

Нема основа ни за тврдње жалби одбране о изостанку разлога у оцјени тих доказа, па и са аспекта приговора одбране изнесених на главном претресу и тиме, у једном дијелу изостанку разлога о одлучним чињеницама, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, а у другом дијелу, повреде права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Наиме, побијана пресуда је, супротно тврдњама из жалбе браниоца оптуженог С., дала разлоге на страни 57. у оцјени приговора одбране о сметњи за вођење овог кривичног поступка, у смислу одредбе члана 6. а) Закона о правобранилаштву РС, која, по ставу жалби одбране, искључује кривично гоњење оптуженог С.

Без основа су и жалбени приговори браниоца оптуженог Б. Ј. којим се истиче да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 331. став 4. ЗКП РС. Ово стога што је првостепени суд у цијелости поступио по упутама овог суда датим у рјешењу од 26.11.2020. године, јер су у образложењу побијане пресуде дати разлози о намјери како оптуженог С., тако и оптуженог Ј. да другом прибаве имовинску корист.

Из свих наведених разлога, овај суд налази да су неосновани аргументи из жалби бранилаца оптужених и оптуженог М. С., којима се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г), з) и к) ЗКП РС, те члана 311. став 2. ЗКП РС.

Надаље, приговорима садржаним у жалбама бранилаца оптужених и оптуженог М. С., се не може оспорити правилност чињеничних утврђења и

закључак побијане пресуде да су оптужени починили кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 3. КЗ РС. Такав закључак резултат је правилне оцјене свих спроведених доказа оптужбе и одбране и то појединачно и у међусобној повезаности, па разлоге за такав закључак, као мјеродавно образложене и ваљане, овај суд у цијелости прихвата, а њихова правилност се жалбеним аргументима, не може оспорити.

Наиме, побијана пресуда детаљно износи садржај већег броја изведених доказа како субјективне, тако и објективне природе, све те доказе правилно оцјењује и изводи коначан, а по оцјени овога суда правилан закључак да су оптужени учинили кривична дјела за која се терете.

Тако је на основу проведених доказа, правилно првостепени суд утврдио да се у радњама оптуженог М. С. описаних у тачки 1. изреке побијане пресуде, стичу сва битна обиљежја кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС. Наиме, у вези овог дјела, предузеће Н. Д. а.д. Б. Л. поднијело је захтјев да се утврди право својине уз примјену одредбе члана 324. Закона о стварним правима, међутим након што је одбијен захтјев, те одлучено у другостепеном управном поступку, подносилац захтјева Н. Д. мијења захтјев тражећи да се утврди право својине примјеном одредбе члана 8а. став 2) Закона о измјени и допуни Закона о приватизацији државног капитала у предузећима (“Службени гласник Републике Српске” број 79/11, у даљем тексту: Закон о измјени и допуни ЗПДКП), па је управни орган првостепеним рјешењем ... управе за... РС Подручна јединица Б, Л. (у даљем тексту: РУГИП) број... од 01.12.2015. године, утврдио право својине куповином државног капитала у ОДП Н. Д. Б. Л., а ради се о пословном објекту, управној згради површине 625,61 м² и дворишном објекту површине 91,76 м² у улици Г. број... у Б. Л. који су саграђени на земљишту означеном као к.ч. 75/21 уписаном у ЗК извадак број... к.о. Б. Л. (стари премјер) површине 801 м², по новом премјеру означено као к.ч. број... уписано у пл. Број.. к.о. Б. Л.. То рјешење је потврђено од стране другостепеног органа РУГИП рјешењем број ... од 08.02.2016. године и на основу истог је уписано право својине у корист подносиоца захтјева Н. Д.. Након што је од стране пуномоћника правобраниоца Б. Б. сачињен захтјев за изјашњење према Г. Б. Л. број:... од 08.03.2016. године, исти захтјев од стране оптуженог М. С. као замјеника правобраниоца Сједиште замјеника Б. Л., није потписан, нити је прослијеђен Г. Б. Л. на изјашњење, па је самим тим оптужени као службено лице прекорачио своја овлашћења на начин што заступани субјект Г. Б. Л. није ни обавијестио о доношењу другостепеног рјешења РУГИП, које је послужило као основ за упис права својине у корист Н. Д.. Обавеза обавјештавања заступаног субјекта је прописана одредбом члана 19. став 2. Закона о правобранилаштву РС и без обзира на то да ли је заступани субјекат у року од 7 дана доставио своје мишљење, иако у конкретном случају и није затражено мишљење, односно, сагласност, оптужени М. С. је био у обавези да штитећи имовинска права Г. Б. Л., истом достави рјешење другостепеног органа, при томе, достави и своје мишљење, па уколико заступани субјект у конкретном Г. Б. Л. у року од 7 дана не достави своје изјашњење, у таквом случају коначну одлуку о предузимању правне радње, доноси правобранилац или замјеник у сједишту, а и о таквој одлуци такође је постојала обавеза да се Г. Б. Л. као заступани субјект са уписаним одређеним правом обавијести. У конкретном случају, радња извршења дјела наведена под тачком 1) изреке

побијане пресуде се састоји у прекорачењу овлашћења, а то је недостављање другостепеног рјешења РУГИП, као и необавјештавање Г. Б. Л. о исходу управног рјешавања по жалби. Оптужени је, уколико је сматрао да не треба покренути поступак-управни спор пред судом, био у обавези да од заступаног субјекта – Г. Б. Л. затражи сагласност, која обавеза је прописана одредбом члана 19. став 2. Закона о правобранилаштву РС. На основу наведених прекорачења овлашћења, а то су недостављање другостепеног рјешења Г. Б. Л., неподношење тужбе у управном спору коју је претходно сачинио свједок Б. Б. који свједок је вршећи послове помоћника правобраниоца био добро упознат са предметом Н. Д. а.д, упозоравао оптуженог С. на истек важних рокова, као и на посљедице непоступања, да се таквим радњама прекорачују овлашћења, али и поред тих упозорења, оптужени је игнорисао радње наведеног свједока, спријечио га је да поднесе тужбу у управном спору у законском року.

Управо из наведених радњи оптуженог С., правилно је првостепени суд утврдио постојање очигледне намјере код истог да се наведено предузеће упише са правом својине на основу правоснажног рјешења, што је и учињено и на тај начин прибави имовинска корист предузећу Н. Д. а.д. Б. Л.. Притом, код кривичног дјела злоупотребе службеног положаја из члана 347. став 3. КЗ РС, у законском опису је наведена намјера прибављања имовинске користи за себе или другог као субјективно обиљежје и дјело је свршено самим утврђењем те намјере, при чему, супротно жалбеним приговорима, није од значаја да ли је та корист заиста и прибављена. Осим тога, утврђујући постојање намјере код оптуженог да прибави имовинску корист предузећу Н. Д. а.д. Б. Л., правилно је првостепени суд цијенио и чињеницу да се ради о некретнини која се налази на атрактивној локацији Г. Б. Л., да су вођени бројни судски спорови и постојала је чак и потреба повећаног опреза од стране оптуженог да заштити имовинска права Г. Б. Л.. Међутим, оптужени није предузимао потребне радње, чак је спречавао помоћника Б. Б. у предузимању радњи.

Надаље, супротно жалбеним приговорима оптуженог С. и његовог браниоца, правилно је првостепени суд утврдио да је Правобранилаштво било у обавези да се наведено рјешење другостепеног органа РУГИП достави Г. Б. Л., из разлога што је Г. Б. Л. неспорно уписан са одређеним правом без обзира о каквој врсти права се радило. Притом, не ради се о дискреционом праву замјеника правобраниоца да сам одлучује да ли ће предузимати наведене правне радње, како то погрешно сматрају ове жалбе, јер су његове дужности прописане Законом о правобранилаштву РС као заштитнику имовинских права Републике Српске, града и јединица локалне самоуправе.

Осим тога, оптужени С. је имао сазнања да су вођени парнични и привредни спорови између Г. Б. Л. и предузећа Н. Д. а.д., на основу којих су донесене пресуде и то: Основног суда у Б. Л. број... од 16.10.2006. године, те Окружног суда у Б. Л. број... од 22.02.20107. године, затим Вишег привредног суда у Б. Л. број ... од 22.09.2011.године, те пресуде Врховног суда РС број:... од 01.11.2012. године, као и других материјалних доказа као што су Уговор о кориштењу број... закључен између Г. Б. Л. и ЈУ ... универзитет Б. Л. од 04.11.2009. године, затим Анекс уговора истих странака од 31.08.2012. године, из којих уговора је видљиво да је Г. Б. Л. додјеливао на коришћење дио објекта изграђеног у улици Г. Број..., ЈУ ... универзитет. Из наведених одлука

произилази да је пресудом Основног суда у Б. Л. Број... од 16.10.2006. године, која је потврђена пресудом Окружног суда у Б. Л. Број... од 22.02.2007. године, а против које је рјешењем Врховног суда РС број... од 19.06.2007. године одбачена ревизија, обавезан Н. Д. а.д. (као тужени у тој парници) да Г. Б. Л. (као тужиоцу у тој парници) преда предметне некретнине слободне од лица и ствари. У образложењу првостепене и другостепене пресуде у тој парници наведено је да Н. Д. а.д. не спори да је Г. Б. Л. власник предметних некретнина, али сматра да не може тражити предају у посјед јер је пренио право посједа; да су предметне некретнине укњижене као друштвена својина, а орган управљања некретнина је О. Б. Л. (чији правни сљедник је Г. Б. Л.), док је у корист Центра за... Н. Д. укњижено само право кориштења (без права располагања), по рјешењу О. Б. Л. од 28.12.1984. године; да по мишљењу суда рјешење Дирекције... не представља основ за стицање права власништва односно располагања на предметној некретнини, а тужени није доказао да има било какав писмени акт односно закључио ваљан правни посао на основу којег би на њега било пренесено право располагања као основно имовинско право; те да Г. Б. Л. има јачи правни основ да се легитимише као власник, док се предмет тужбеног захтјева налази у фактичкој власти туженог Н. Д. а.д. по слабијем правном основу, због чега је Н. Д. а.д. обавезан да Г. Б. Л. преда предметне некретнине.

Надаље, пресудом Окружног привредног суда у Б. Л. број... од 03.05.2011. године обавезан је Г. Б. Л. да тужиоцу Н. Д. а.д. на име накнаде штете исплати износ од 2.260.000,00 КМ, али је другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Б. Л. Број... од 22.09.2011. године, против које је пресудом Врховног суда РС број... од 01.11.2012. године одбијена ревизија, првостепена пресуда преиначена у досуђујућем дијелу, тако што је тужбени захтјев у цијелости одбијен, а у образложењу другостепене и ревизионе пресуде наведено је да купци акција Н. Д. а.д. нису постали власници предметног пословног објекта, већ су стекли право управљања и стицања добити. Из образложења наведених пресуда произилази да је Н. Д. а.д. у програму приватизације навео да има трајно право кориштења, а не право располагања, док су наведена парцела и објекат који је на њој саграђен укњижени као друштвена својина са 1/1 дијела, при чему право управљања тим некретнинама има О. Б. Л., док Н. Д. а.д. има само право кориштења, без права располагања тим некретнинама.

У вези са наведеним треба имати у виду и да је у позиву за учешће на лицитацији у поступку приватизације Н. Д. а.д., који је објављен у листу Г. С. од 09. и 10.06.2001. године, стајало упозорење да су имовинско правни односи неријешени, односно да је споран пословни простор у Г. улици број 4 (предметне некретнине) у Б. Л., а исто је наведено и у кончној листи за ваучер понуду.

Дакле, из наведеног произилази да је оптуженом С. било веома добро познато да имовинскоправни односи у поступку приватизације Н. Д. а.д. нису ријешени, да је Г. Б. Л. имао право управљања тим некретнинама, да је Н. Д. имао само право кориштења, без права располагања, па је и поред тога предузео радње описане у тачки 1. изреке побијане пресуде. Притом, чињеница да је управни поступак, коначно завршен, као и управни спор, никако не значи да

оптужени С. није починио ово кривично дјело, јер је управо он својим радњама, допринео томе.

Исто тако, на основу проведених доказа, правилно је првостепени суд утврдио да се у радњама оптуженог С. описаним у тачки 2. изреке побијане пресуде, такође стичу сва битна обиљежја кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС и о томе на страни 51., 52., 53. и 54. побијане пресуде, дао веома аргументоване разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Наиме, у погледу радње из тачке 2) изреке побијане пресуде, супротно жалбеним приговорима оптуженог С. и његовог браниоца, правилно је првостепени суд утврдио да је овај оптужени прекорачио границе својих овлашћења тако што је, поступајући супротно одредбама члана 1. став 1. и члана 19. став 2. Закона о Правобранилаштву РС, дана 30.01.2017. године, без претходно прибављене сагласности Г. Б., доставио писмено изјашњење број:... на записник управног органа од 27.01.2017. године у којем је навео да Правобранилаштво нема примједби на проведени поступак, те да је правилном примјеном одредбе члана 8а. Закона о измјени и допуни ЗПДКП-а, Г. а.д. као подносилац захтјева у стечају у поступку приватизације стакла право својине, као и то да Правобранилаштво нема примједби на проведени поступак, као ни да неће изјавити жалбу и да све раније поднесене захтјеве повлачи, а да претходно за ову радњу није прибавио писмену сагласност Г. Б. Л.. Дакле, прекорачење у погледу овог дјела се огледа у томе да је оптужени обављајући послове Замјеника правобраниоца у сједишту замјеника Б. Л., предузео правне радње без претходно прибављење сагласности и без достављања изјашњења Г. Б. Л.. Уколико би се таква радња и предузимала, био је у обавези да такву сагласност прибави од заступаног субјекта, а то је Г. Б. Л. који је уписан са одређеним правом. Притом, неспорно је да је оптужени имао сазнања да је раније вођен спор у парничном поступку, да је својим поднесцима Правобранилаштво, прије ступања на дужност оптуженог, указивало на постојање спора.

Без основа су и жалбени наводи одбране којима се истиче да је првостепени суд морао донијети одбијајућу пресуду на основу одредбе члана 297. тачка д) ЗКП РС, тврдњом да се ради о израженим мишљењима Правобранилаштва и да оптужени не могу бити одговорни за изнесено мишљење. Ово стога што радње које су оптужени предузели не представљају изнесена правна мишљења, већ прекорачење границе њихових овлаштења, у намјери прибављања другом имовинске користи. Наиме, одредбама Закона о правобранилаштву РС јасно су прописане како обавезе заступаног субјекта, тако и Правобранилаштва, које је заштитник имовинских права заступаних субјеката. Изражено мишљење се доставља заступаном субјекту у процедури коју је управо прописао наведени закон, који је исто тако прописао и то да цијенећи мишљење Правобранилаштва, у ситуацији када је беспредметно водити поступак пред судом или другим органом, нужно је претходно да се о томе затражи сагласност од субјекта којег заступа, а који се о томе писмено изјашњава. Оптужени такву сагласност нису имали и своја мишљења, уколико су сматрали да није потребно водити поступке, односно, да се одрекну тужбеног захтјева и заључити поравњање, били су у обавези доставити заступаном

субјекту, које би се управо о њиховом израженом мишљењу изјаснило у року од 7 дана, али и уколико се заступани субјект не изјасни, правобранилац као заштитник имовинских права је о својој одлуци дужан да обавјести заступани субјект. Оптужени С. нити је достављао своје мишљење заступаном субјекту, нити је прибавио било какву сагласност о томе да не треба покренути поступак пред судом, као ни сагласност о повлачењу ранијих захтјева, па је самим тим, радњама описаним у тачкама 1. и 2. изреке побијане пресуде, заиста и прекорачио своја овлашћења. Исто тако, оба оптужена нису ни тражили од Г. Б. Л. писмено изјашњење (у вези са тачком 3. изреке побијане пресуде), већ су својим актом-писмено изјашњење од 25.02.2016. године, само изнијели своје мишљење да налазе, да је у предмету по наведеној тужби најцјелисходније закључити судско поравнање са туженима и туженим Б. д.о.о. Т. као противтужиоцем уз истовремено одрицање од тужбе, односно противтужбе. Осим тога, уколико су оптужени сматрали да Г. Б. Л. није доставио писмено изјашњење у року од седам дана (који и по оцјени овог суда, није преклузивни, већ инструкциони рок), о својој коначној одлуци, су били дужни обавјестити заступани субјект.

Надаље, без основа су и жалбени приговори оптуженог С. и његовог браниоца, којима се истиче да сходно одредби члана 8а. Закона о измјени и допуни ЗПДКП, странке у овим управним поступцима су Правобранилаштво и предузеће из става 1. наведеног члана, те да Правобранилаштво није заступало интересе Г. Б. Л., већ интересе Републике Српске, која је у процесу приватизације, продала спорне некретнине, као и да су интереси Града и Републике Српске биле супротстављене.

Наиме, уколико се заиста радило о супротстављеним интересима Републике Српске и Г. Б. Л., то је Правобранилаштво било у обавези да о томе обавјести Г. Б. Л., а што није учинило. Притом, у вези са управним поступком, у којем је подносилац захтјева било предузеће Н. Д., до доласка оптуженог С. на мјесту замјеника правобраниоца са сједиштем у Б. Л., Правобранилаштво је о предузетим радњама и о доношењу првостепеног рјешења обавјештавало Г. Б. Л. те је чак уложило и жалбу против тог рјешења, из чега произилази да је до тада заступало интересе Г. Б. Л.. Међутим, доласком оптуженог на мјесто замјеника правобраниоца, исти није дозволио да се Г. Б. Л. достави другостепено рјешење, нити да се о доношењу истог, обавјести Г., па тако Г. Б. Л. није ни знао да је донесено другостепено рјешење, нити је обавјештен да Правобранилаштво у овом поступку неће заступати интересе Г., односно, да су интереси Републике Српске и Г. Б. Л. наводно супротстављени. И поново, након што је оптужени С. престао обављати дужност замјеника правобраниоца, Правобранилаштво је на иницијативу Г. Б. Л., покренуло управни спор, дакле, поново је заступало интересе Г. Б. Л..

Такође и у вези са управним поступком, у којем је подносилац захтјева било предузеће Г., прије доношења првостепеног рјешења РУГИП, Правобранилаштво је заступало интересе и Републике Српске и Г. Б. Л., што произилази из материјалних доказа проведених на претресу пред првостепеним судом. Тако је на записнику РУГИП од 27.01.2017. године констатовано да је помоћник правобраниоца А. Г., између осталог изјавио да Правобранилаштво штити интересе Републике Српске, да остају код приједлога да се укључи Г. Б.

Л., имајући у виду упис у јавним евиденцијама СИЗ... као и спорове који су у току, а који су покренути на иницијативу Г. Б. Л.. Међутим, након доношења рјешења РУГИП-а РС од 30.01.2017. године, оптужени С. није изјавио правни лијек–жалбу против наведеног рјешења, како би заштитио имовинска права и интересе Г. Б. Л., нити је о запримању првостепеног рјешења обавијестио Г. Б. Л., нити је дозволио поступајућем помоћнику правобраниоца А. Г. да изјави већ припремљену жалбу у том предмету, већ је дана 30.01.2017. године упутио писмено изјашњење РУГИП-у РС Подручна јединица Б. Л. у којем констатује да Правобранилаштво нема примједби на проведени поступак, те да утврђивањем права својине, на основу донесеног првостепеног рјешења, у складу са чланом 8а. Закона о измјени и допуни ЗПДКП у корист Г. а.д. у стечају, нису угрожени интереси Републике Српске, као и да Правобранилаштво нема примједби на поступак. И поново, након што је оптужени С. престао обављати дужност замјеника правобраниоца, Правобранилаштво је заступало интересе Г. Б. Л., јер је на иницијативу Г., покренуло управни спор.

Осим тога, супротно жалбеним приговорима оптуженог С. и његовог браниоца, примјена одредбе члана 8а. Закона о измјени и допуни ЗПДКП подразумијева да се ради о неспорној ситуацији и само тада је дата могућност да се у управном поступку на основу ове одредбе, утврди право својине, уколико су неспорно утврђени услови наведени у тој одредби, а ради се о рјешењима деклараторне природе, којим се само констатује неспорно стање. Притом, кроз управни поступак се не може рјешавати право својине, уколико на непокретности постоји спор о било којем праву и у таквим случајевима се поступак утврђивања права својине води пред редовним парничним судом, а не у управном поступку, како је то правилно утврдио и првостепени суд.

Осим тога, ни за овај суд није спорно да је чланом 8а. став 3. Закона о измјени и допуни ЗПДКП прописано да се на основу евиденције о извршеној приватизацији државног капитала у предузећима по одредбама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима, као посебним законом, одређени као странке Правобранилаштво и субјект који је вршио приватизацију, међутим, жалбе оптуженог С. и његовог браниоца занемарују прописане услове управо из члана 8 а. став 1., и 2. Закона о измјени и допуни ЗПДКП, који одређују у којим случајевима Правобранилаштво РС и субјект који је вршио приватизацију имају процесни положај странке у поступку. Из наведених одредби као и из одредби Закона о правобранилаштву РС које прописују обавезу поступања Правобранилаштва приликом предузимања правних радњи и које су императивног карактера, произилази да се не ради о дискреционом праву Правобранилаштва да само одлучује које правне радње ће предузимати, а које неће, јер одредбом члана 19. Закона о правобранилаштву РС, Правобранилаштво је обавезно да затражи потребне сагласности заступаног субјекта у циљу заштите имовинских права, као и да предузима правне радње које су у интересу заступаног субјекта. У противном, Правобранилаштво би заступало само себе.

Надаље, супротно жалбеним приговорима одбране, правилно је првостепени суд утврдио и постојање намјере оптужених да другом прибаве имовинску корист. Наиме, оптужени С. је знао да се ради о некретнинама изузетно велике вриједности, да је потребно обазриво поступати, прибавити потребне сагласности субјекта које заступа, међутим и поред тог знања,

прекорачио је своја овлашћења, у законом остављеном року није уложио правно средство подношењем тужбе у управном спору пред надлежним судом, како би заштитио имовинска права и интересе Г. Б. Л., нити је о запримању другостепеног рјешења ... управе ... РС и о својој намјери да не покрене поступак пред судом подношењем тужбе у управном спору обавијестио Г. Б. Л., (из тачке 1. изреке побијане пресуде), затим, предузео је правну радњу за коју није имао потребно одобрење - повукао све претходне правне радње Правобранилаштва, повукао изјављену жалбу (из тачке 2. изреке побијане пресуде), иако је знао да ће усљед таквих његових поступањима наступити промјена титулара права власништва на предметним некретнинама на штету Г. Б. Л. и на тај начин прекорачио своја овлашћења, из чега произилази да је код оптуженог приликом предузимња радњи прекорачења постојала намјера да тим предузећима прибави имовинску корист, чиме су испуњени и субјективни услови постојања кривичног дјела злоупотребе службеног положаја из члана 347. став 3. КЗ РС.

Исто тако, супротно жалбеним приговорима оптуженог С. и његовог браниоца, те браниоца оптуженог Ј., на основу проведених доказа, правилно је првостепени суд утврдио да се у радњама оптужених описаних у тачки 3. изреке побијане пресуде, стичу сва битна обиљежја кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС и о томе на страни 54., 55., 56. и 57. побијане пресуде, дао веома аргументоване разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге.

Наиме, све акте упућене према заступаном субјекту Г. Б. Л. заједнички су потписивали управо оптужени, наводећи које дужности обављају. Записник од 05.04.2016. године пред Основним судом у Б. Л. потписао је оптужени Б. Ј. који се прекорачењем овлашћења, одрекао од тужбеног захтјева Г. Б. Л. за коју радњу је знао да нема сагласност од субјекта којег заступа, док је оптужени С., позивајуће се на одредбу члана 17. став 3. а у вези са чланом 37. став 2. Закона о правобранилаштву РС, сачинио овлашћење број: П-2253/11 од 04.04.2016. године, иако је знао да нема сагласност од субјекта којег заступа. Одредбом члана 19. став 2. истог закона прописано је да ако Правобранилаштво сматра да не треба покренути поступак пред судом или другим органом, или повући тужбу, или се одрећи од тужбеног захтјева или приједлога за извршења, признати захтјев противне странке или закључити поравњање, да је Правобранилаштво у обавези да затражи сагласност о томе од субјекта.

Дакле, из наведене законске одредбе, произилази да су оптужени претходно били у обавези да прибаве потребну посебну сагласност, међутим и без такве сагласности предузимали су правне радње које нису могли предузимати и на тај начин су прекорачили своја овлашћења, иако су били свјесни посљедица предузимања таквих радњи, а то је доношење пресуде на основу одрицања број: ... од 05.04.2016. године. Правилно је првостепени суд утврдио да су оптужени прекорачењем својих овлашћења одрекли се од тужбеног захтјева без претходно дате сагласности заступаног субјекта Г. Б.. Оптужени С. је без претходно прибављене сагласности, овластио оптуженог Ј. да пред судом предузме радње одрицање од тужбеног захтјева, а оптужени Јеличић је потписао записник пред судом, претходно одрекавши се од тужбених захтјева, знајући да нема сагласност Г. Б. Л. за ту радњу и на тај начин

прекорачио овлашћења. Постојање намјере као субјективног обиљежја, а то је да се другом прибави каква имовинска корист произилази из радњи које су оба оптужена лица предузели, а то је да оптужени обављајући послове и то замјеника правобраниоца М. С. и Б. Ј. као помоћник правобраниоца су прекорачили границе службених овлашћења поступајући супротно одредбама члана 19. став 2. Закона о правобранилаштву РС, а то је од заступаног субјекта Г. Б. Л. нису претходно затражили писмено изјашњење, нити су затражили сагласност заступаног субјекта за одрицање од тужбеног захтјева, па наведеним прекорачењима дана 05.04.2016. године оптужени Ј., на основу овлашћења од стране оптуженог С., се изјаснио да се одриче тужбеног захтјева тужиоца Г. Б. Л.. Управо из наведених прекорачења у предузимању правних радњи, произилази да су оптужени поступали у намјери да тужени Б. д.о.о. из Т. и други, прибаве имовинску корист, као саизвршиоци, односно, да су заједнички извршили кривично дјело и то тако што је оптужени С. прекорачењем својих овлашћења сачинио овлашћење за оптуженог Ј., а оптужени Ј. је прекорачењем својих овлашћења одрекао се од тужбеног захтјева Г. Б. Л., иако је знао да за ту процесну радњу није имао сагласност заступаног субјекта, те је такође знао да такву сагласност није имао ни оптужени С.

Притом, супротно жалбеним приговорима одбране, оптужени Ј. је био свјестан да не може предузимати процесне радње одрицања од тужбеног захтјева пред судом без сагласности заступаног субјекта, па се ипак на записник код суда одрекао од тужбеног захтјева, на основу којег је донесена пресуда на основу одрицања, а да претходно од заступаног субјекта нису тражили, нити су добили потребну сагласност. Овлашћење које је оптужени Ј. добио од оптуженог М. С. није валидно за предузимање наведених процесних радњи из разлога што је за ту радњу нужно да се затражи сагласност заступаног субјекта, а оба оптужена су веома добро знали да немају ту сагласност, али исти нису ни тражили, већ су само сачинили и потписали писмено изјашњење број... од 25.02.2016. године у којем су изнијели да налазе да је у предмету по наведеној тужби најцјелисходније закључити судско поравнање са туженима и туженим Б. д.о.о. из Т. као противтужиоцем уз истовремено одрицање од тужбе, односно противтужбе. Притом, тим актом, а не неким другим, оптужени нису од Г. Б. Л. тражили изјашњење, односно, сагласност у погледу става заступаног субјекта у односу на наведену правну радњу, нити су оставили рок Г. Б. Л. у којем би се евентуално требао изјаснити.

Без основа су и жалбени приговори одбране којима се истиче да су оптужени имали право на доношење коначне одлуке о предузимању правне радње, обзиром да Г. Б. Л. није доставио писано изјашњење у року од седам дана од дана пријема захтјева за изјашњење.

Наиме, са једне стране, како је већ напријед наведено, оптужени нису ни тражили од Г. Б. Л. писмено изјашњење, већ су својим актом-писмено изјашњење број... од 25.02.2016. године, само изнијели своје мишљење да налазе да је у предмету по наведеној тужби најцјелисходније закључити судско поравнање са туженима и туженим Б. д.о.о. из Т. као противтужиоцем уз истовремено одрицање од тужбе, односно противтужбе. Са друге стране, уколико су оптужени сматрали да Г. Б. Л. није доставио писмено изјашњење у року од седам дана (који и по оцјени овог суда, није преклузивни, већ

инструкциони рок), о својој коначној одлуци, оптужени нису обавјестили заступани субјект, како је то прописано одредбом члана 19. став 3. Закона о правобранилаштву РС. Осим тога, Г. Б. Л. је доставио акт упућен Правобранилаштву РС, Сједиште замјеника Б. Л. Број... од 03.03.2016. године, који је у Сједишту замјеника Б. Л. запримљен 09.03.2016. године и у којем Г. Б. Л., као заступани субјект, од Сједишта замјеника Б. Л. тражи да у законом предвиђеном року надлежном суду достави одговор на противтужбу поднесу у вези предметне тужбе у истом парничном поступку од стране Б. д.о.о. из Т. против туженог Г. Б. Л.. И поред тога, оптужени С. је сачинио овлашћење број: ... од 04.04.2016. године, иако је знао да нема сагласност од субјекта којег заступа, а оптужени Ј. дана 05.04.2016. године, на основу овлашћења од стране оптуженог С., се изјаснио да се одриче тужбеног захтјева тужиоца Г. Б. Л., иако су знали да нису од Г. Б. Л. тражили изјашњење, односно, сагласност у погледу става заступаног субјекта у односу на наведену правну радњу, те иако су знали да је Г. Б. Л. као заступани субјект, од Сједишта замјеника правобраниоца Б. Л., тражио да у законом предвиђеном року надлежном суду достави одговор на противтужбу поднесу у вези предметне тужбе у истом парничном поступку.

Без основа су и жалбени приговори одбране којима се указује на самосталност Правобранилаштва у његовом поступању. Наиме, одредбом члана 1. став 1. Закона о правобранилаштву РС, прописано је да је Правобранилаштво Републике Српске самостални орган који у поступку пред судовима и другим надлежним органима предузима правна средства ради заштите имовинских права и интереса Републике Српске, Града, општине и њихових органа и организација, те других органа и организација који немају својство правног лица и нису уписани у судски регистар, а финансирају се из Буџета Републике Српске. Према томе, имајући у виду наведену законску одредбу, те осталих одредби наведеног закона, које јасно прописују процедуру, начин поступања као и обавезе прибављања одређених сагласности, произилази да су оптужени предузимајући правне радње, дужни да штите имовинска права заступаних субјеката наведених у члану 1. тог закона. Поступајући на начин како је то описано у изреци побијане пресуде, оптужени не само да нису штитили интересе заступаног субјекта – Г. Б. Л., већ су, напротив, поступали на његову штету, чак су поступали као да је Г. Б. Л., супротна странка у свим тим поступцима, а не као заступани субјект, чије интересе су обавези да штите. Као посљедица предузетих радњи оптуженог С. је уписано право својине предузећа Н. Д. а.д. на некретнинама, на којима је Г. Б. Л. имао право управљања, а Н. Д. а.д. само право кориштења, без права располагања тим некретнинама и за које некретнине је и у поступку приватизације стајало упозорење да су имовинско правни односи неријешени, односно да је споран пословни простор у Г. улици број... (предметне некретнине) у Б. Л., затим је уписано право својине и предузећа ОДТП Г., на некретнинама које су биле укњижене као друштвена својина са уписаним посједом у корист Г. Б. Л.. Као посљедица предузетих радњи оптужених М. С. и Б. Ј. је пресуда на основу одрицања Основног суда у Бањалуци број 71 0 П 208284 15 П од 05.04.2016. године на основу које се утврђује да се одбија тужбени захтјев тужиоца Г. Б. Л. којим се тражило утврђивање ништавости уписа права располагања у корист ... школе у Б. Л. са 1/1 дијела на одређеним некретнинама, те утврђивање ништавости Уговора о замјени некретнина и утврђивање ништавости каснијих купопродајних уговора у вези ових некретнина.

Надаље, супротно жалбеним приговорима одбране, правилно је првостепени суд утврдио да упутство ранијег правобраниоца Републике Српске број... од 10.07.2014. године, у којем је наведено да се прекине са досадашњом праксом, при томе одређујући да се у предметима примјене одредбе члана 8а. ЗПДКП, јасно одређене странке, а то су предузећа којима је вршена приватизација као и Правобранилаштво Републике Српске, никако не значи да су оптужени били ослобођени обавезе да правилно примјењују одредбе Закона о правобранилаштву РС, цијенећи у правном рангирању однос закона према наведеном упутству. Осим тога и свједок С. Р. као лице које је донијело то упутство, исказао је да је смисао достављања наведеног упутства био тај да се непотребно не одуговлаче поступци као што је то било у предметима Ч., радило се о затвореном фабричком кругу и у разговорима са Г. Б. Л. је утврђено да нема ништа спорно, да се ради о чистој ситуацији, тако да је и одлучивано о праву купаца пред управним органом. Осим тога, овај свједок је навео и да је након разговора са тадашњим замјеником правобраниоца Сједиште Б. Л., Н. Т., наведено упутство се више није примјењивало из разлога што су они кроз разговор закључили да је због новонастале ситуације нужно примјењивати Закон о правобранилаштву РС, штитећи интерес како Г. Б. Л., тако и интерес Републике, што је у свом исказу потврдио и свједок Н. Т.

Исто тако, супротно жалбеним приговорима одбране, за постојање кривичног дјела из члана 347. став 1. КЗ РС, није нужно да је имовинска корист и прибављена, због чега вриједност предметних некретнина, као и висина имовинске користи није битан елемент овог кривичног дјела. У сваком случају, та вриједност је током првостепеног поступка утврђена на основу проведених вјештачења.

Дакле, разлоге за све одлучне чињенице, овај суд прихвата као ваљано образложене и њихова правилност се не може оспорити изнесеним приговорима из жалби оптуженог С. и његовог браниоца, као и из жалбе браниоца оптуженог Ј.

На основу потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, правилно је примјењен Кривични закон и радње оптуженог Ј. описане у тачки 3. изреке побијане пресуде, правилно су квалификоване као кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС. Притом, супротно жалбеним наводима браниоца оптуженог С., нема повреде Кривичног закона из члана 312. тачка в) ЗКП РС, јер како је већ истакнуто и образложено (стр. 11. ове пресуде), не ради се о исказаном мишљењу у вршењу функције оптуженог С. као замјеника правобраниоца, због чега не постоје околности које исључују његовог кривично гоњење.

Насупрот томе, основано се у жалби браниоца оптуженог С. истиче да је првостепени суд повриједио Кривични закон на штету овог оптуженог, на начин што је појединачне радње оптуженог које чине бића кривичног дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења, правно квалификовао као стицај кривичних дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС, умјесто као једно продужено кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС.

Наиме, обзиром да је оптужени починио више кривичних дјела злоупотреба службеног положаја или овлашћења (укупно 3) и то у једном временском континуитету (почев од 25.02.2016. године па до 30. јануара 2017. године), те имајући у виду истовјетност оштећеног – Г. Б. Л., неспорно је да сва та дјела чине једну јединствену цјелину. Због тога је ова суд, дјелимичним уважавањем жалбе браниоца овог оптуженог, преиначио побијану пресуду у правној оцјени дјела, тако што је радње оптуженог М. С. описане у тачкама 1., 2. и 3., изреке те пресуде, квалификовао као једно продужено кривично дјело злоупотреба службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 1. КЗ РС.

Разматрајући жалбе тужиоца, бранилаца оптужених и оптуженог С., у дијелу у којима се пресуда побија и због одлуке о казни, овај суд је нашао да су побијаном пресудом правилно утврђене све околности од значаја за одмјеравање казне оптуженима и да су те околности адекватно вредноване.

С тим у вези, овај суд је прихватио олакшавајућу околност коју је на страни оптужених нашао првостепени суд и то њихову неосуђиваност, те отежавајуће околности које се манифестују у томе да су обављали послове замјеника правобраниоца Републике Српске, односно, помоћника замјеника правобраниоца Републике Српске и тиме нанијели штету угледу Правобранилаштва Републике Српске, као заштитника државне имовине, Г. Б. Л. и општина. Породичне прилике, које жалба браниоца оптуженог С. истиче, по оцјени овог суда, не представљају олакшавајуће околности, имајући у виду да је овај оптужени отац двоје пунољетне дјеце. Дакле, цијенећи наведене олакшавајуће околности, те степен друштвене опасности кривичних дјела, количину криминалних активности оптужених, затим јачину угрожености заштићеног добра, побуде из којих су та дјела учињена и све околности ових догађаја, затим законом прописану казну за предметно кривично дјело, као и општа правила о одмјеравању казне из одредбе члана 37. став 1. КЗ РС, овај суд налази да су казне затвора у трајању од 2 (двје) године и 6 (шест) мјесеци, односно у трајању од 9 (девет) мјесеци, изречене оптуженима побијаном пресудом, потребна и довољна мјера казне за остваривање сврхе кажњавања, прописане у одредби члана 28. КЗ РС.

Жалбама оптуженог С. и његовог браниоца, те браниоца оптуженог Ј., се првостепена пресуда побија и због мјере безбједности, тврдњом да нису испуњени услови за њено изрицање.

Изнесени жалбени приговори нису основани.

Наиме, супротно наводима из ових жалби и овај суд сматра да је оправдано и нужно изрицање наведене мјере безбједности, с обзиром на то да су оптужени злоупотребили своје службене дужности, а ради се о стручним лицима која су имала обавезу да штите имовинска права заступаних субјеката, знали су да ова кривична дјела спадају у групу коруптивних кривичних дјела, те с обзиром да ова мјера безбједности има сврху отклањање стања и услова који могу бити од утицаја да извршиоци кривичних дјела против службене дужности и убудуће врше кривична дјела. Како околности и начин извршења дјела указују на то да постоји опасност да би оптужени обављањем послова државних службеника у државним органима којима је на основу закона или другог

прописа донесеног на основу закона повјерено управљање имовином, поново извршили кривично дјело, то је нужно да им се ради отклањања те опасности изрекне мјера забрана вршења позива, дјелатности или дужности у трајању од 3 (три) године.

Због свега наведеног, ваљало је жалбу тужиоца, оптуженог М. С. и браниоца оптуженог Б. Ј. одбити, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог С., побијану пресуду преиначити у правној оцјени дјела и одлучити као у изреци ове пресуде, а на основу члана 328. став 1. ЗКП РС.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић